

**CARTI
VLAHĂ—ENGLEZĂ**

**VLACHIAN — ENGLISH
BOOK**

z b o r u . d i . n a i n t i

Mi minduii să scotu aistă níca carti, di vrearea cari
am trâ mușata limbă alăsată di străpăpăñli și păpăñli a noș-
tri. Cum tuti milețli au limba loru di mumă ași avem și noi
vlahli. Limba vlahă cari să zburăsti di 2000 di aña, dzuă
cu dzuă șchiari și ma multu ți kiru, easti după polimu al doi-
lea, căndu tuti horili Vlăhești fură arsi și armañli s- arâs-
pândiră cătrâ iu lă vidzurâ acă, "tu tuti pulitiili"

Di ună parti dipunarea loru tu pulitii fu bună, că bană
loru s-feați cama licșoară.

Alásara tăpoara, cărbuñli și păștearea a oilor.

Tu pulitii lucreadză tuță din casă, tinirli înveață la
sculii, înveață zânăçă, și alti lucruri.

Tu kirolu vecăiu armăñli lă eara rușeni s-lucreadză tu
fămbiță și la xeñi. Di alantă parti nu fu ghini că, tu pulitii
s-amisticără cu tuti alanti mileță și așe chirură limba și mu-
șatili adeçă alăsatii di străpăpăñli a noștri.

Vlahli--armăñli-- di tu Balkan fură și suntu alăvdaçă,
di înviata li xeñi di giunaticu a loru, tu pôlemati și la lucru.

Tu măna loru eara tută gimbâslâkia până căndu iși trenu.

Cărvăñli a loru străbătea tut locu: dit Persii până tu
Venitii (Italii) dit Peloponisa (Ellada) până tu Odiso (Rusii).

Ază pi iu va ti duță va dai di vlahi și cănd va avdă
zboru armănescu, va s-aproaki di tini și fără arșini vaț dzacă:
și dada i tati eara armăñi. Suntu pirifañi di așea ți suntu.

CHIREAREA AȘTEAPTĂ UN POPUL
CĂND DULȚIA-LI LIMBĂ MOARE.

Nacu Zdră
Santee
California.

a.ă.b.c.d.e.f.g.h.i.î.j.k.l.lm.n.ñ.o.p.q.r.s.ş.t.ť.u.v.Ӯ.X.Z.y.W.

dz.ci.ce.chi.che gige ghi ghe

A a-ariciu, apa, auî, acru
 Å ā-câni, frânda, râu
 B b-birbecu, bisiarcî, bou
 C c-calu, caprî, casf, carti
 D d-dulți, dada, dinti, dumata
 E e-edu, elefant, elu, Evropi
 F f-fum, fur, feati, funi
 G g-galbin, gâlinâ, gardu, guri
 H h-hotel, heru, himinicu, hilju
 I i-iconâ, inimâ, iarbf, iapî
 Î î-fntunică, împârtă-
 J j-jeru, jeali, japonez
 K k-kilogram, kilometru
 L l-luțiafiru, lingurâ, limoñi,
 L l-lepur, liarâ, liau
 M m-meru, meturî, moarâ, minti
 N n-neauî, noapti, nuc, nelu
 Ñ ñ-ñiari, ñelu, ñica
 O o-ou, om, oalî, ordzu, orbu
 P p-puliu, pâpuși, porcu, punti
 R r-radiu, ranf, roatâ, rabdi
 S s-soari, sari, seara, sacu
 Ş ş-şoaricu, şoput, şuiratu
 T t-tiforu, tati, tâpsii
 T t-çapu, ćearâ, ćerbu, ćigara
 U u-ursu, umbrelâ, umtu, umbrâ
 V v-vacâ, vulpi, varcâ, vali
 Ӯ Ӯ-Ӯvermu, Ӯinu, Ӯinviči
 X x-xenu, xurafi, xeani
 Zz -zulapi, zârcadi, ăigâ
 W w-Washington
 Y y-New York

hedgehog, water, grapes, sour
 dog, leaf, bad
 ram, church, bull
 horse, goat, house, book
 sweet, mother!, tooth, tomato
 kid, elephant, he, Europe
 smoke, thief, girl, rope
 yellow, hen, fence, mouth
 hotel, iron, watermelon, son
 icon, heart, grass, mare
 to darken, to divide
 ember, grief, Japanese
 kilogram, kilometre
 morning star, spoon, lemon
 hare, variegated, Itake
 apple, broom, mill, mind
 snou, night, walnut tree, ring
 honey, lamb, little
 egg, man, pot, barley, blind
 bird, doll, pig, bridge
 radio, wound, wheel, endure
 sun, salt, evening, bag
 mouse, fountain, whistling
 axe, father, pan
 he-goat, wax, stag, cigarette
 bear, umbrella, butter, shade
 cow, fox, boat, valley
 worm, wine, twenty
 stanger, razor, foreigner
 wild, deer, scales
 Washington
 New York

The Vlachian language uses the Latin alphabet and it is read as it is written, a few letters are not read as they are written such as

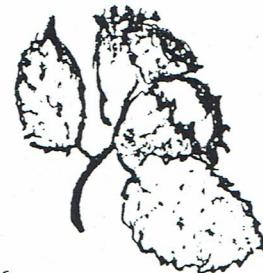
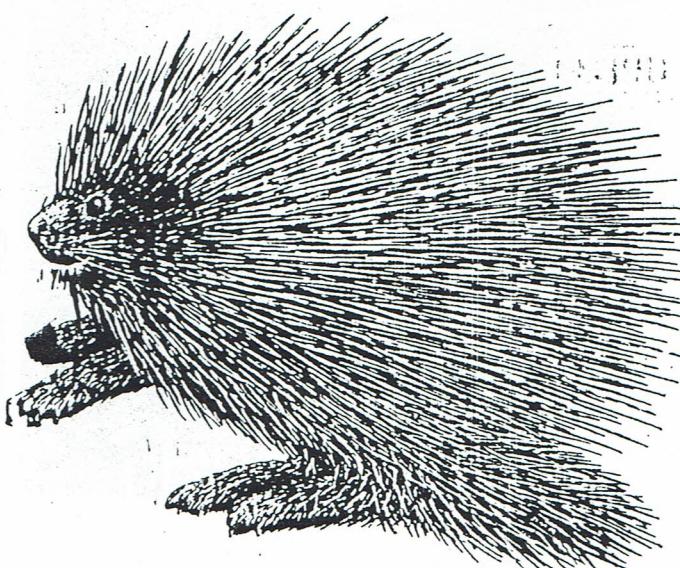
Limba Vlahâ să scrii cu alfabetu Latin și-s citiaști așî cum să scrii, puțăni litiri nu-s citescu așî cum să scrii ca:

c+e---che st; c+i---chi pper; c+he---ke nnel; c+hi---ki ll;
 g+e---ge ntle, g+i---gi bet; g+he---ge t; g+hi---gi ft;
 ş---sh oe; ă---ts etse fly; v---y es; dz ua---day;

â di a easti unâ,
 î di i

ă like the English er in better or hunger or butter.

A

Ună alună -dauă aluni .
Un ariciu -doi arici .
Un bair -dauă bairi .

Alunili suntu verdzii .
Ariciu ari skișii .
Auili suntu coapti .

Ana adună aluni .
Aurel adună auă .
Ariciu măcă iarba .

Apa easti arăți .
Aurica coasi fustanea .
Agru easti aratu .

Aeroplano easti mari .
Albă easti neaua .
Acra easti limonăia .

Frăndza easti uscată .
Câștili easti rău .
Crăciună easti sărbătoari .

Băruțea easti lai .
Bărbatu easti gioni .
Pădurea easti mari .

One hazelnut - two hazelnuts .
One hedgehog - two hedgehogs .
One bunch - two bunches .

The hazelnuts are green .
The hedgehog has spines .
The grapes are ripe .

Ana is gathering hazelnuts .
Aurel is gathering grapes .
The hedgehog eats grass .

The water is cold .
Aurica sews the dress .
The field is plowed ;

The airplane is big .
Snow is white .
The lemon is sour .

The leaf is dry .
The dog is bad .
Christmas is a holiday .

The gunpowder is dark
The man is strong .
The forest is big .

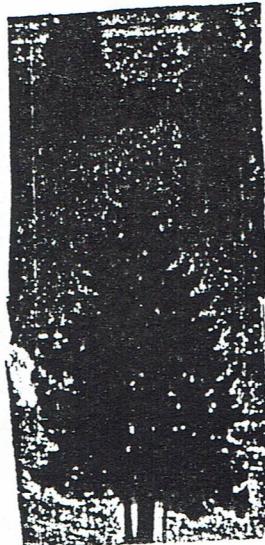
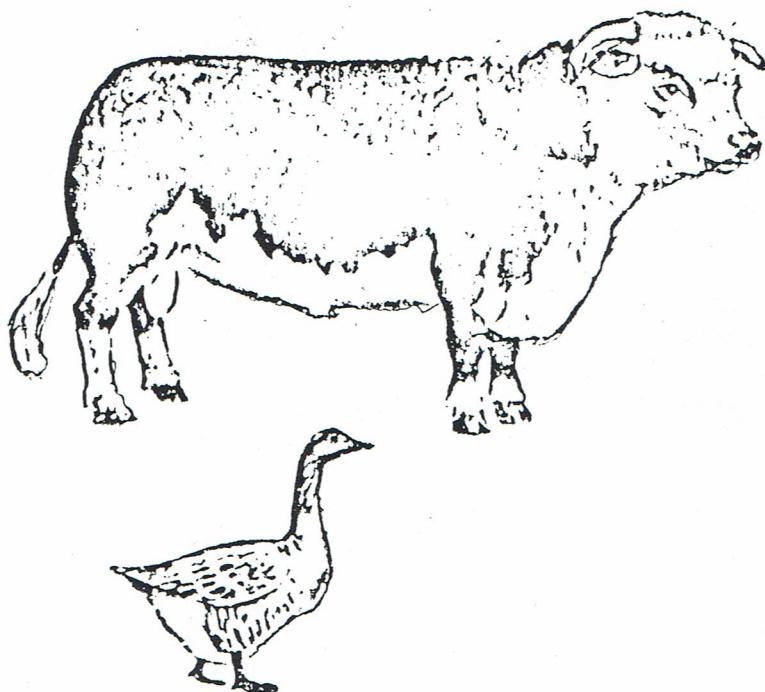
a

Ă

ă

B

b

Un bou - doi boi .
Un bradu - doi bradzâ .
Un bărbatu - doi bărbăți .
Uni bibî - dauî bibi .

One ox - two oxen .
One fir - two firs .
One man - two men .
One duck - two ducks .

Boulu ari coarni .
Bradu easti veardi .
Bărbatu easti gioni .
Biba arăseaști apa .

The ox has horns .
The fir is green .
The man is strong .
The duck likes the water .

Bou tradzi plugu .
Bărbatu căni pi nipotu .
Biba fați oauă .
Bradu easti fnaltu .

The ox pulls the plow .
The man is holding his grandson .
The duck lays eggs .
The fir is tall .

Burețli suntu buñi .
Barba al papu easti albă .
Bisearica easti mușatî .
Birbecu easti laiu .

The mushrooms are good .
Grandfather's beard is white .
The church is beautiful .
The ram is black .

Banana easti dulci .
Balta ari pești .
Banca di California .
Banca da toku 10 la sută .

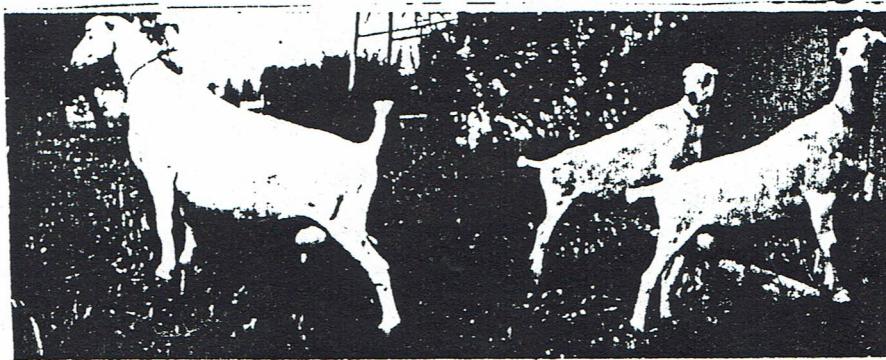
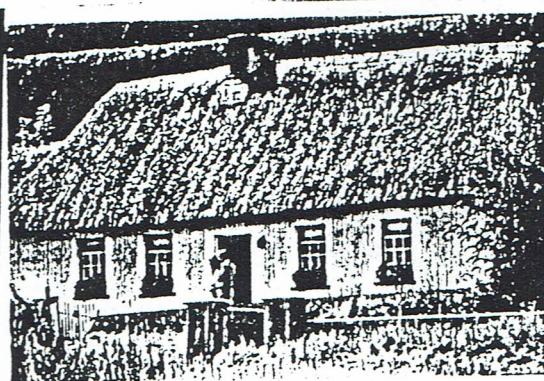
The banana is sweet .
The pond has fish .
Bank of California .
The interest is eighteen percent .

Băeasa easti cătun tu Pindu .

Baiasa is a village in Pind

Birbiliu căntă mușatu .

The nightingale sing sweet ✓

Una casâ - dauâ casi.
Una caprâ - dauâ căpri .
Un căni - doi căni .

One house - two houses.
One goat - two goats .
One dog - two dogs .

Casa easti mari .
Udălu di druñeari easti muşatu .
Casa easti veacli .

The house is big .
The bedroom is beautiful .
The house is old .

Capra da căprina .
Capra da laptili .
Capra paştii .

The goat gives the hair .
The goat gives the milk .
The goat pasture .

Cănilii alatrâ .
Cănilii aveagli casa .
Cănilii muşcă .

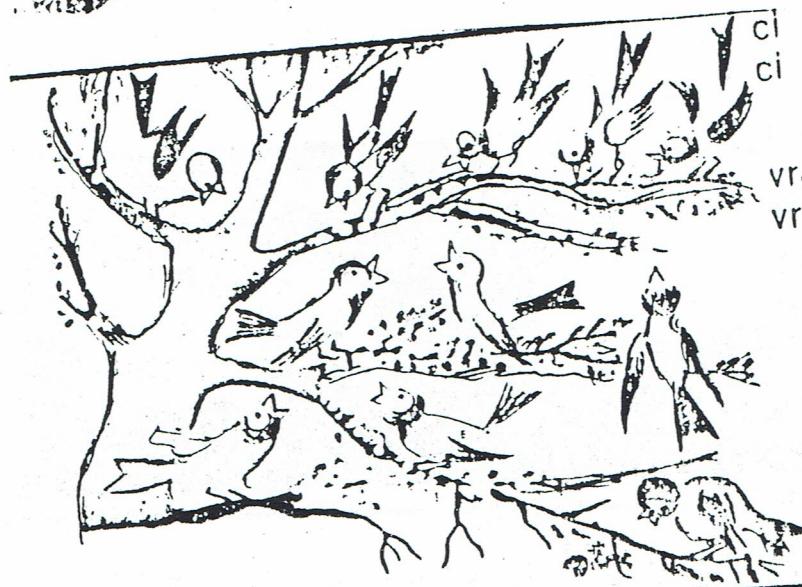
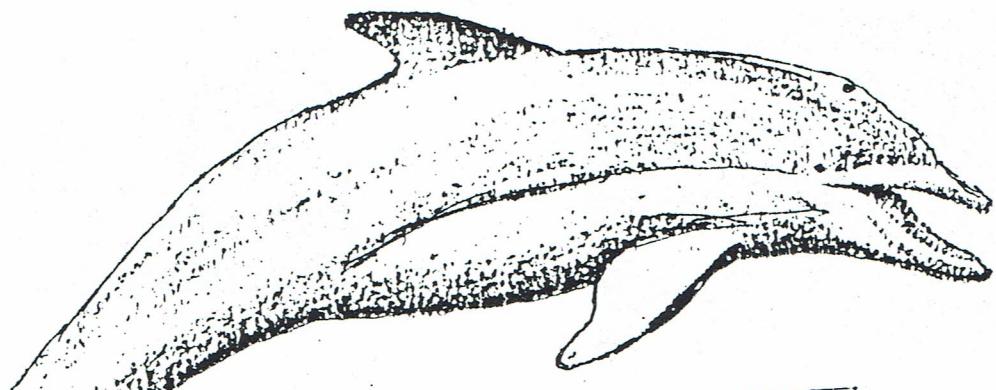
The dog is barking .
The dog guard the house .
The dog bites .

Calu ari coada lungâ .
Calu alagă tu padi .

The horse has a long tail .
The horse runs in the field .

Curcubeta acreaşti tu grădină .
California ari bună climă .

The pumpkin grows in the garden .
California has nice climate .

Un dinti-doi dintă .
Unâ deagâ - dauâ dedzâ .
Un delfin - doi delfini .

One tooth - two teeth .
One branch - two branches .
One dolphin - two dolphins .

Dintili ari guvâ .
Dintili va umliari .
Dintili lipsiaști coroanâ .

The tooth has cavity .
The tooth need filling .
The tooth need crown .

Delfinu bâneadzâ tu apâ .
Pi deagâ sta pulii .
Dumata easti roși .

The dolphin lives in water .
The birds sit on branch ,
Tomato is red .

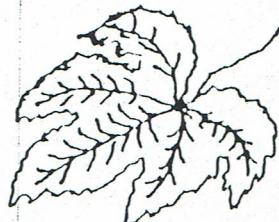
Dada deapinâ gîmu .
Doaga easti di lânâ .
Dumâница lumea s-duți la bisericâ .

Mather winds the ball .
The planket is made of wool .
On Sunday , people go to church .

Dzeana easti ţicâ .
Dzeadzitu easti umflatu .
Dzada easti veardi .

The hill is small .
The finger is swollen .
The larck is green .

E

Un edū - doi edzī .

Un elefandu - doi elefandzī .

One kid - two kids .

One elephant - two elephants .

Edzī ansaru .

Elefandu ari urecī mări .

Evropea easti continent .

Easti cairu pî furcī .

The kids jump .

The elephant has big ears .

Europe is continent .

The wool is on the distaff .

F

Unâ frândzī - dauf frândzī .

Unâ foarticī - dauñ foartiçi .

One leaf - two leaves .

One scissors - two scissors .

Foartica tali păndza .

Feata easti mușatâ .

Frândzili suntu uscati .

The scissors cut the cloth .

The girl is beautiful .

The leaves are dry .

Fața easti curatî .

Dada frimitî aluatu .

Feata adunî hiru .

The face is clean .

The mother knead the dough .

The girl winds the thread .

Ficioru cu feata căntî .

Apa dit fîntînf easti arăti .

Furnica easti bubulici .

The boy and the girl are singing .

The water in the fountain is cold .

The ant is an insect .

Furu easti om rău .

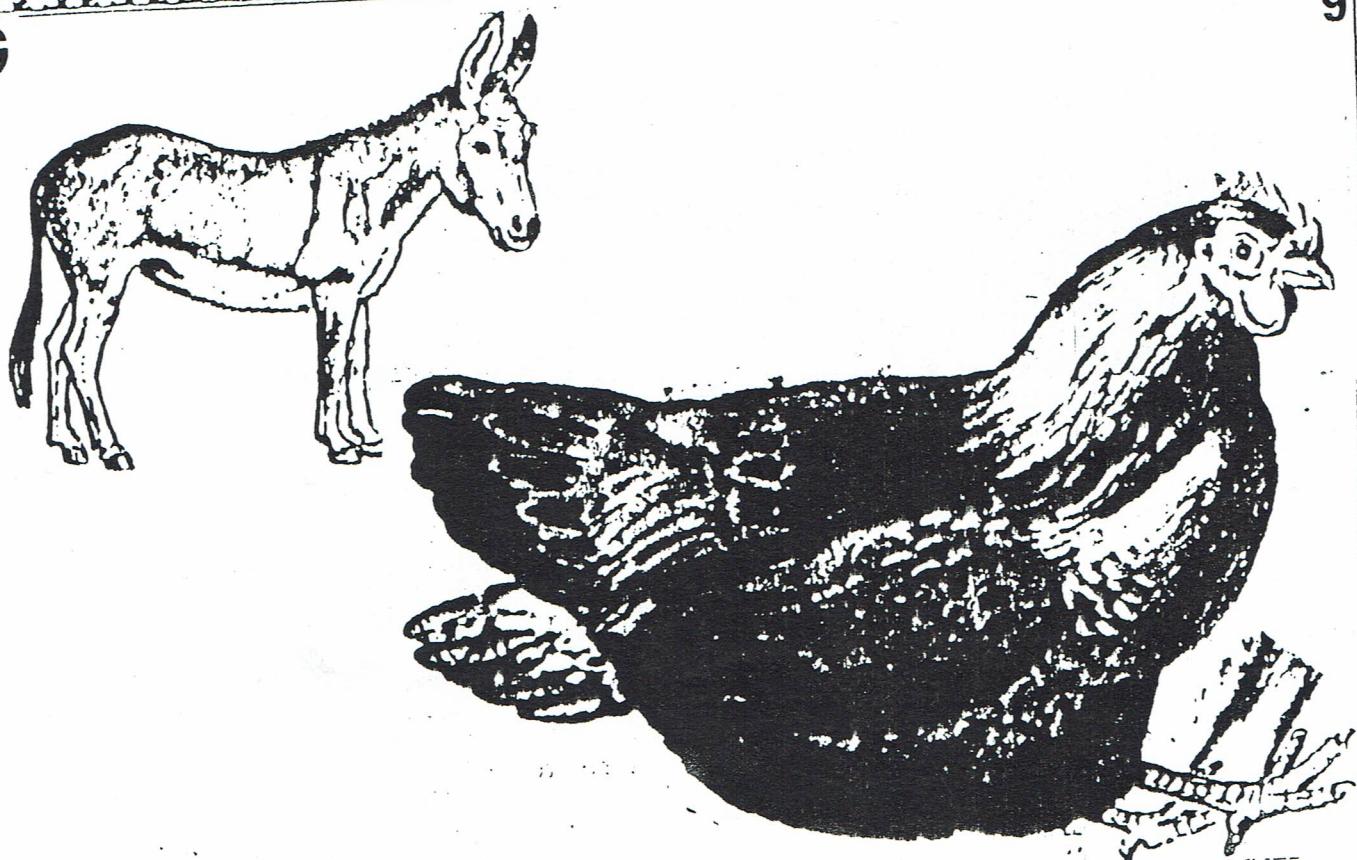
Fumu east laiu .

The thief is bad man .

The smoke is black .

e

G

Ună gălini - dauī gălini .
Un gumaru - doi guari .
Ună gutuñi - douī gutuñi .
Ună gileatā - dauī gâleți .

One hen - two hens .
One donkey - two donkeys .
One quince - two quinces .
One pail - two pails .

Cu gumaru purtăm leamni .
Gîlina fați oauî .
Gutuñia easti fructu .

We transport logs by donkey .
The hen lays eggs .
The quince is fruit .

Tu grîdinî siminăm zarzavati .
Groapa easti ahăndoasă .
Grumadzurili suntu dulcî .

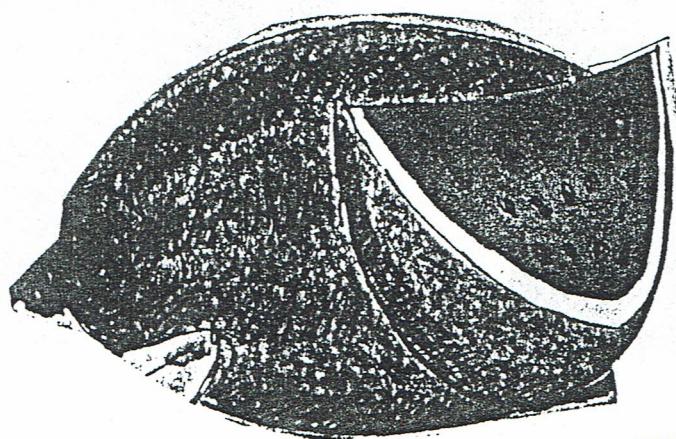
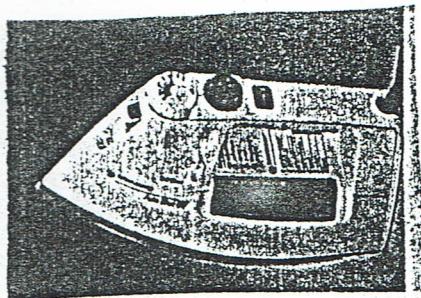
In the garden we plant vegetable .
The pit is very deep .
The dates are very sweet .

Gardu easti faptu di heru .
Gîlbinarea di ou easti galbină .
Gramostî easti hoară vlahiasci .

The fence is made of iron .
The yolk of egg is yellow .
Gramostî is vlah village .

Grăndina fați zñii .
Grăvata aistă easti mușatî .
Cît fați ațea grăvatî ?

The hail make disaster .
This tie is beatiful .
How much that tie ?

Un himinicu - doi himiniti .
Un hiru - daui - hiri .
Un hîraru - doi hîrari .
Uni hicâ - dauî hiçî .
Uni hili - dauî hili .

One watermelon - two watermelons .
One thread - two threads .
One sack - two sacks .
One fig - two figs .
One daughter - two daughters .

Himinicu easti roşu .
Cu hiru cusem .

The watermelon is red .
We sew with thread .

Hîraru easti plinu cu lânî .
Hiçili suntu dulçî .

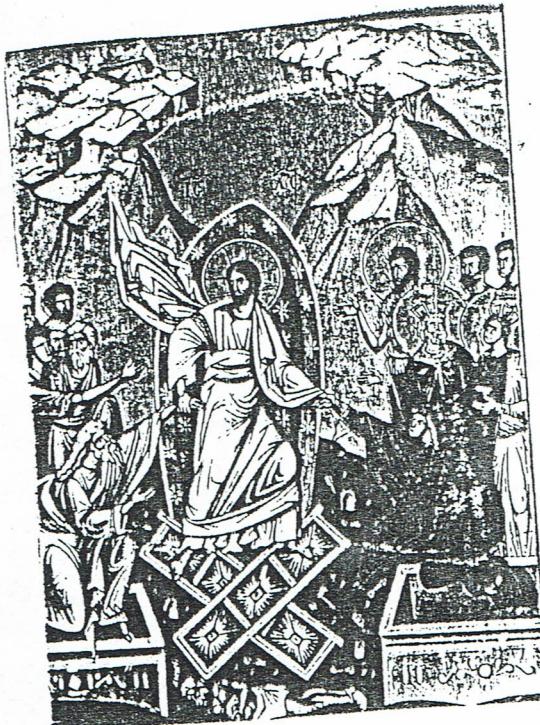
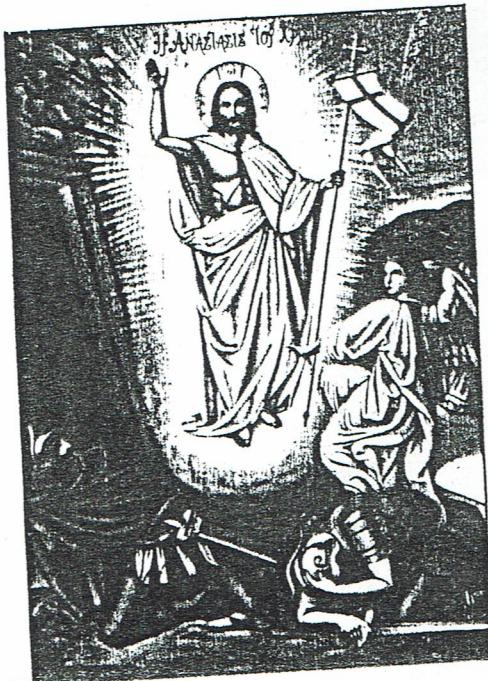
The sack is full of wool .
The figs are sweet .

Hilia agiutâ pi dada .
Hicatu easti bun ti mîcari .

The daughter helps her mother .
The liver is good to eat .

1990 ninti di Hristolu .
Hîlîvâlu easti dulteami Turcî .

1990 before Christ .
Halva is a Turkish pastry .

Unâ icoanî -dauf icoñi .

One icon - two icons .

Unâ iapî - daou iapi .

One mare - two mares .

Icoana easti di lemnu

The icon is made of wood .

Icoana easti di asimi .

The icon is made of silver .

Iapa alagî.

The mare runs .

Iarba easti uscatî .

The grass is dry .

La icoñi lumea s-înclinî.

The people kneel at the icons .

Inima bati sînfîtos.

The heart beats hard .

Încarcî leamnili pi iapi .

Load the woods on the mare .

S-înclină lumea la icoanî .

The peoples kneel at the icon .

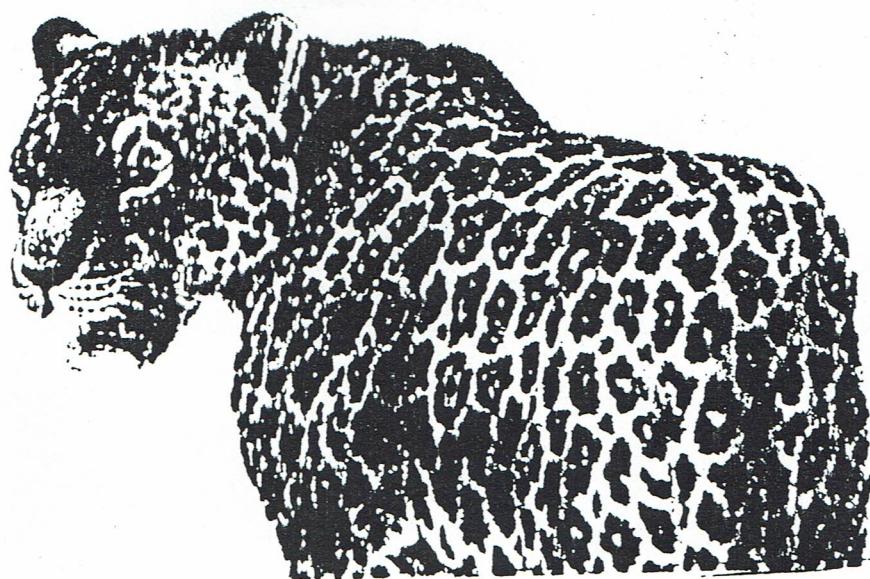
Învîrdzaști pădurea prumăveara .

The forest becomes green in spring .

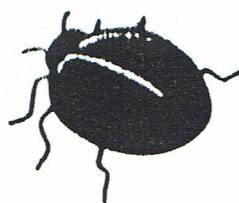
Înveasta easti mușatî .

The bride is beautiful .

J

j

k

k

K

Un jujunaru - doi jujunari .

One beetle - two beetles .

Un jaguar - doi jaguari .

One jaguar - two jaguars .

Un kilgram - dauf kilogrami .

One kilogram - two kilograms .

Jujunaru zboairî .

The beetle flies .

Jaguaru easti agrimi .

The jaguar is a wild animal .

Jaketâ easti naul .

The jacket is new .

K

Kilogramu ari 1000 di grami .

A kilogram has 1000 grams .

Kilometru ari 1000 di meatri .

A kilometre has 1000 meteres .

Jilitî easti muliarea .

The woman is in mourning .

Japonia easti multu diparti.

Japan is very far away .

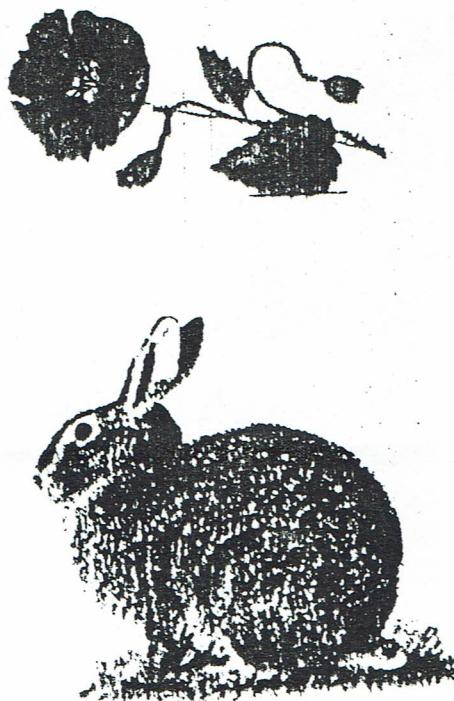
Dăñi trei kilogrami di păni .

Give me three kilograms of bread .

Am un jungliu tu brațu .

I have sharp pain in arm .

k

Un lupu - doi luchi(luki) .
Un liliici - dau liliici .
Un luñină dau luñini .

One wolf - two wolves .
One flower - two flowers .
One light - two lights .

Lupu măci tutipută .
Lilicea ari bună řiurismă .
Luñină nă da soarili .

The wolf eats live-stock .
The flower smells good .
Sun + give the light .

Limoňia easti galbină .
Lăna easti lai .
Lasă horili și fugu .

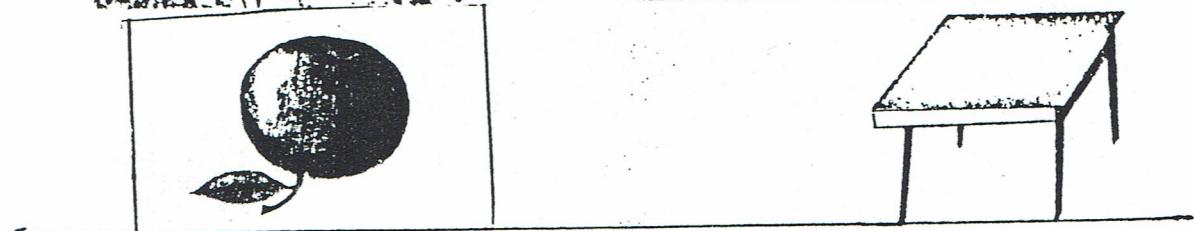
Lemon is yellow .
The wool is black .
They leave the towns and go .

Un lepuru - doi lepuri .
Un lianuri - dau lianuri .
Lepuru easti fricosu .
Lianura easti veardi .
Lia furca și toartă .

One hare - two hares .
One thicket - two thickets .
The hare is coward
The thicket is green .
Take the distaff and spin .

M

m

Un maimun - doi maimuñi .

Un meru - doi meri .

Uni measi - dauf measi .

Uni meturi - dauf meturi .

One monkey - two monkeys .

One apple - two apples .

One table - two tables .

One broom - two brooms .

Maimunu s-alinā pi arburi .

Mearili suntu coapti .

Cu metura arim .

The monkey climbs on trees.

The apples are ripe.

We sweep with a broom .

Pi measi mīcām .

Muntilli easti golu .

Moara maçinī sicara .

We eat at the table .

The mountain is bare .

The mill grinds the rye .

Maça acaṭi şoariṭ .

Masturu faṭi muru .

Muşeati suntu featili .

The cat catches mice .

The mason builds the wall .

The girls are beautiful .

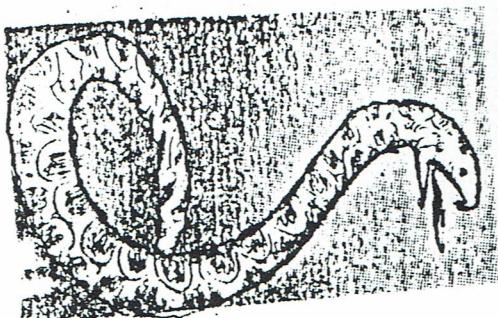
Muma faṭi mācarea .

Mînfistirea easti mari .

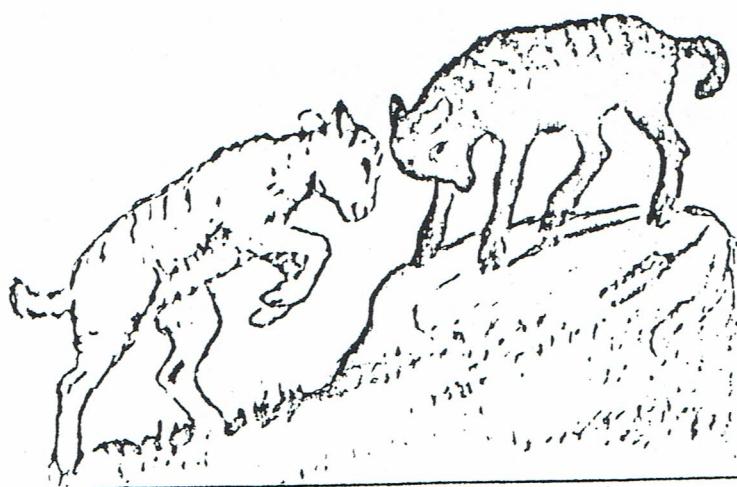
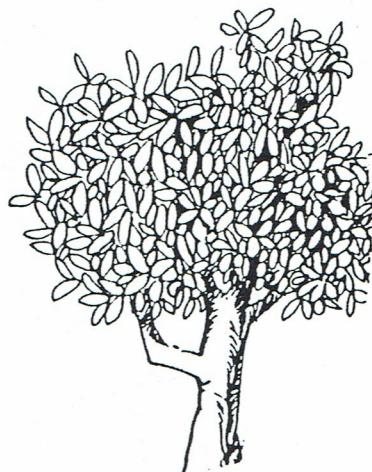
My grandmother cooks the meal

The monastery is big .

N

n

Un nucu - doi nuță .

One walnut - two walnuts .

Uni nîpartici - dauî nîpărtit .

One snake - two snakes .

Un ñelu - dauî neali .

One ring - two rings .

Nucu easti încîrcat cu nuți .

The walnut tree is full of walnuts .

Nîpărtica easti fîrmîcoasî .

The snake is poisonous .

Neaua easti arăti .

Snow is cold .

Nunlu tradzi corlu .

The godfather leads the dance .

Ninga nîsu sta muma .

Grandmother stands beside him .

N

Un ñelu - doi ñeli .

One lamb - two lambs ..

Ñelu easti albu .

The lamb is white .

Ñiaria easti dulți .

Honey is sweet .

Ñicu plândzi .

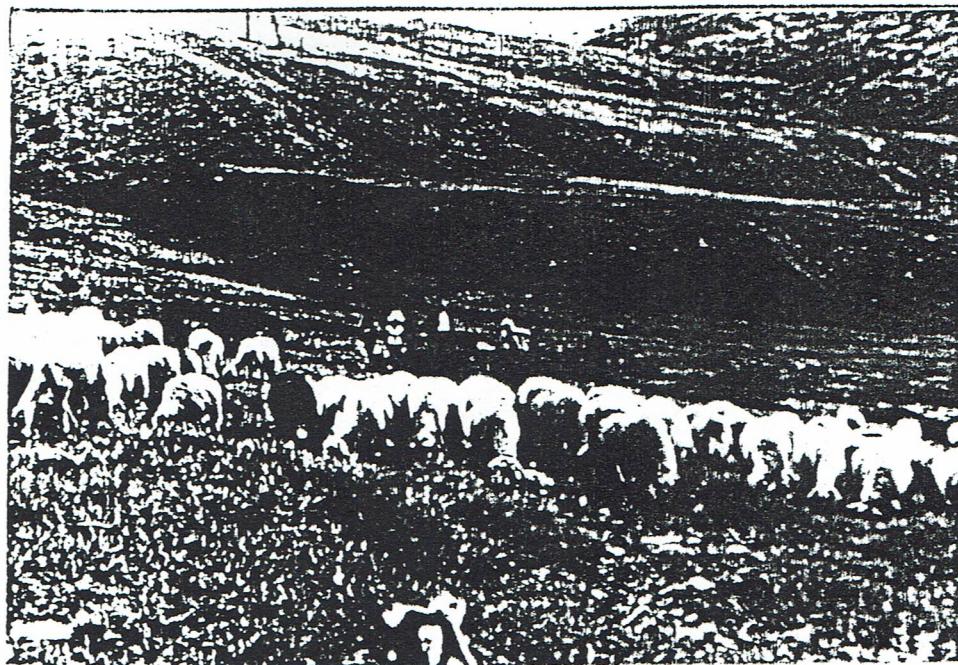
The baby is crying .

Pănia ari ñedzu .

The bread has crumb .

Ñelu ari ñițî .

The lamb has short wool .

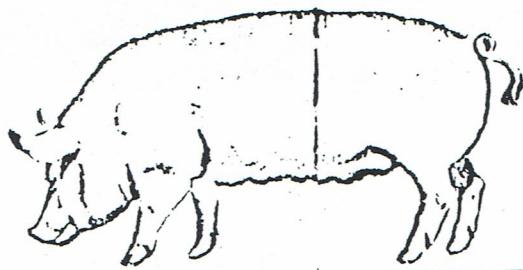
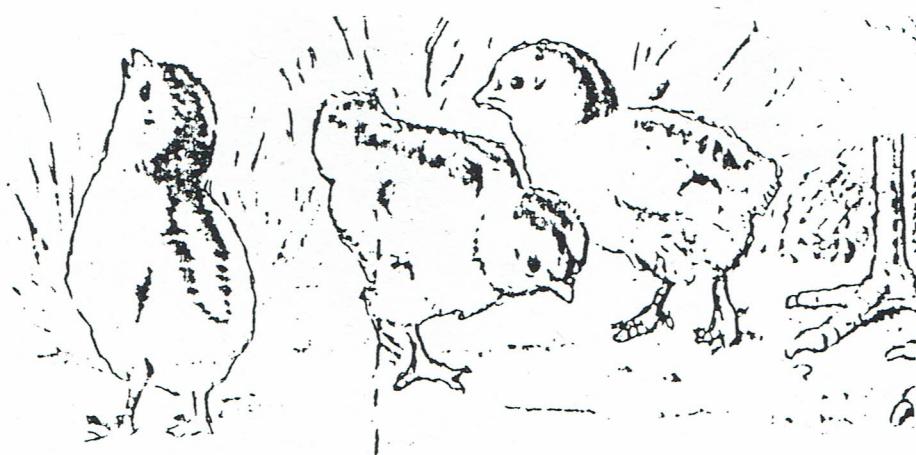
Unā oai - dauī oi .	One sheep - two sheeps .
Un acliū - doi ocli .	One eye - two eyes .
Unā oalī - dauī oali .	One pot - two pots .
Un osu - dauī oasi .	One bone - two bones .

Oaia easti grast .	The sheep is fat .
Ocli suntu albaştri .	The eyes are blue .
Oala easti plinā culapti .	The pot is full of milk .

Osu ari măduī .	The bone has marrow .
Ou easti hertu .	The egg is boiled .
Ficioru easti orbu .	The boy is blind

Oara easti optu seara .	It is eight evening.
Ordzu u măcī prăvdzīli .	The animal eat the barley.
Ohio easti statu aliAmericī .	Ohio is state of U . S . A .
Ohrida easti cīsâbā tu Jugoslavia .	Ohrida is town in Jugoslavia .

P

Un porcu - doi parțī .

One pig - two pigs .

Un puliu - doi puli .

One - bird - two birds .

Un peăsti doi pești .

One fish - two fish .

Un pîpuși dauă pîpuși .

One doll - two dolls .

Un punti - dauă punți .

One bridge - two bridges .

Poarca față purțăli .

The sow gives birth to piglets .

Puliu căntă .

The bird is singing .

Pădurea este deasă .

The forest is dense .

Pîpușea este născă .

The doll is little .

Pălatia este mușată .

The palace is beautiful .

Pistă puntă treacă trenu .

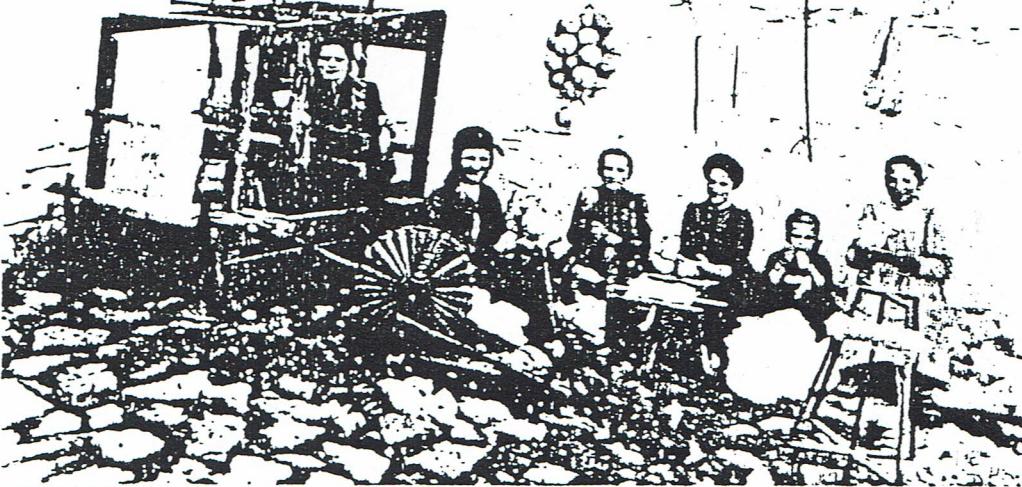
The train crosses over the bridge .

Peapinili este dulci .

The melon is sweet .

Pânticu este golu .

The belly is empty .

Un rinocer - doi rinoceri .

Un rîzboiu - dauă râzboai .

Unî roatî - dauă roati .

One rhinoceros - two rhinoceroses.

One loom - two looms .

One wheel - two wheels .

Rinoceru ari kiali groasî .

Roata easti di lemn .

Tu râzboiu muma Înțasi .

The rhinoceros has thick skin..

The wheel is made of wood .

Grandmother weaves on the loom .

Rîdzîtina easti hândoasî .

Patru roati ari caru .

Capra easti rîñeosî .

The root is deep .

The cart has four wheels .

The goat has scabies .

Roaua cadî dimineața .

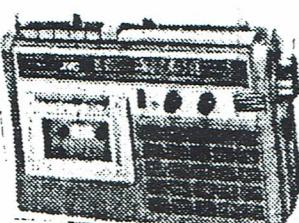
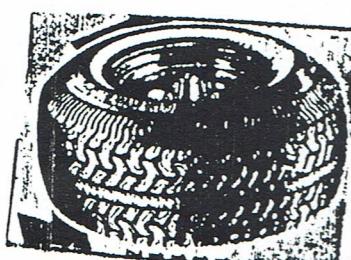
Raftu coasi șigunea .

La radiu avdzâm nali .

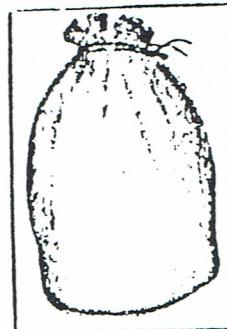
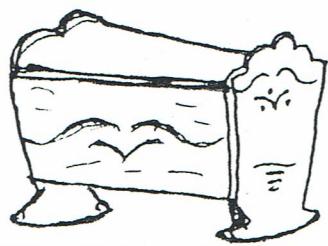
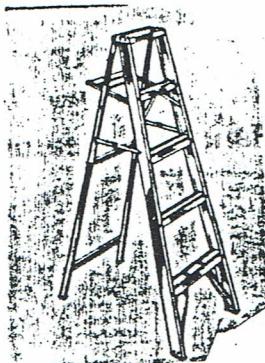
Dew fall in the morning .

The tailor sews the cloak.

We hear the news on the radio

S

Unî sîrmânițî - dauî sîrmînițî . One cradle - two cradles .
 Un sacu - doi sațî . One sack - two sacks .
 Unî scănduri - dauî scănduri . One board - two boards .

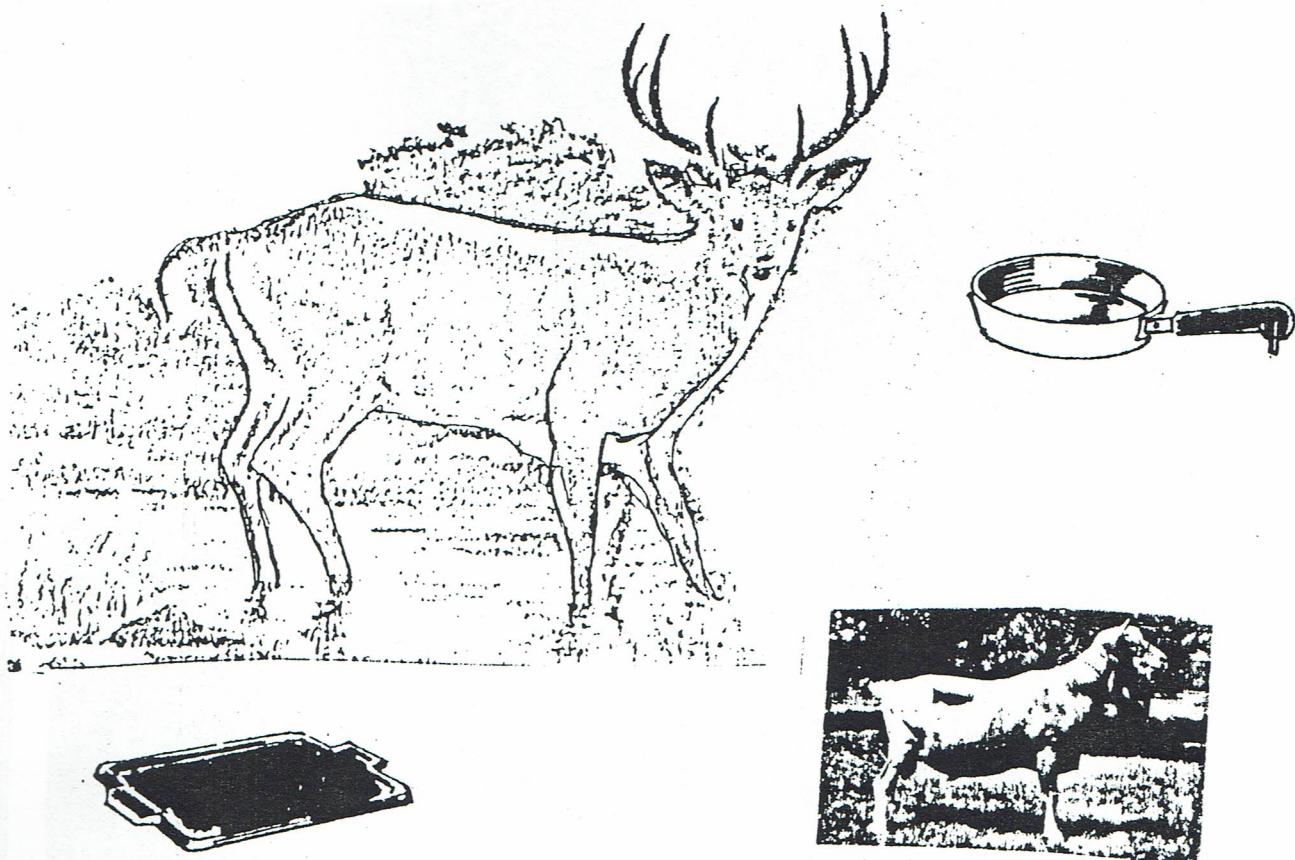
Tu sîrmânițî doarmi ſicu . The baby sleeps in the cradle .
 Soarili da luñinf . The sun gives light .
 Sacu easti plin cu lăni . The sack is full of wool .
 Scăndura easti putridî . The board is rotten .

Ş

Un şoaricu - doi şoariț . One mouse - two mice .
 Unî şearf - dauf şeri . One saw - two saws .

Şoarițli facu zñii . Mice are harmful .
 Cu şara tâlem leamni . We cut logs with a saw .
 Şoputu ari multî apî . The fountain has plenti water .
 Sarea u bîgăm tu mîcari . We put salt in our food .

S

Ună tâpsii - dauștâpsii .

One pan - two pans .

Ună tămbari - dauș tămbări .

One cape - two capes .

Ună tîpoară - dauș tîpori .

One axe - two axes .

Tu tîpsii fîșem pita .

We make pie in pan .

Tîmbarea easti di căprină .

The cape is made of goat wool .

Cu tîpoara tălăem leamni .

We cut logs with an axe .

Un çapu - doi çaki .

One he-goat - two he-goats

Un çerbu - doi çerghi .

One stag - two stags .

Ună çeară - dauș çeri .

One candle - two candles .

Çapu ari chipur .

The he-goat has a bell .

Çerbu ari coarni mări .

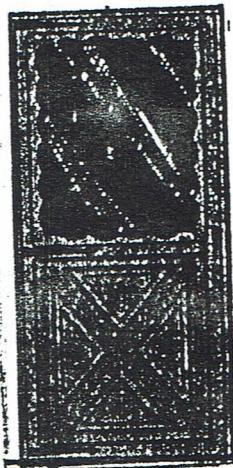
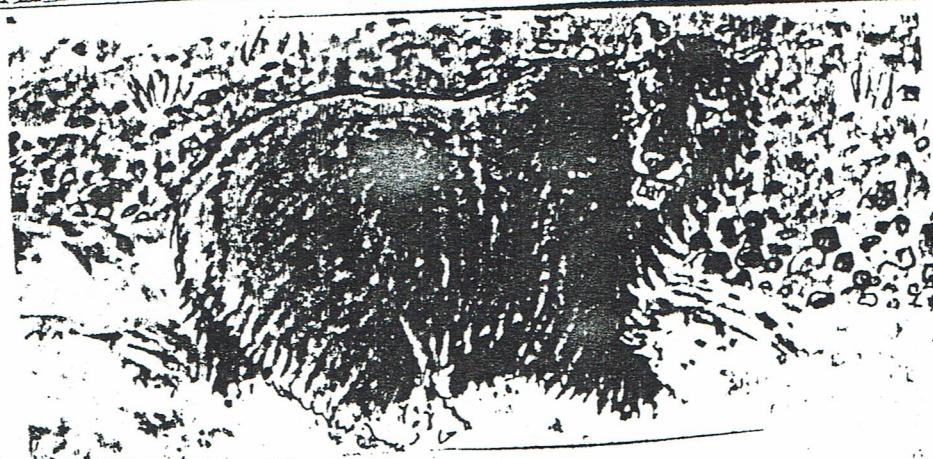
The stag has large horns .

Tigărili aducu zñii .

Cigarettes are harmful .

Teara u aprindem la bisearică .

We light a candle at church.

Unl̄ umbrealī - dauī umbreli .

One umbrella - two umbrellas .

Un ursu - doi urši .

One bear - two bears .

Uni uši - dauī uši .

One door - two doors .

Un udă - doi udadzī .

One room - two rooms .

Ursu giocî .

The bear is dancing .

Umbrela u tăni feata .

The girl hold the umbrella .

Urdzăca skinî .

The nettle sting .

Uşia easti inclisi .

The door is closed .

Oili stautu umbrî .

The sheeps stay in the shade .

Umtu easti bun ti măcari .

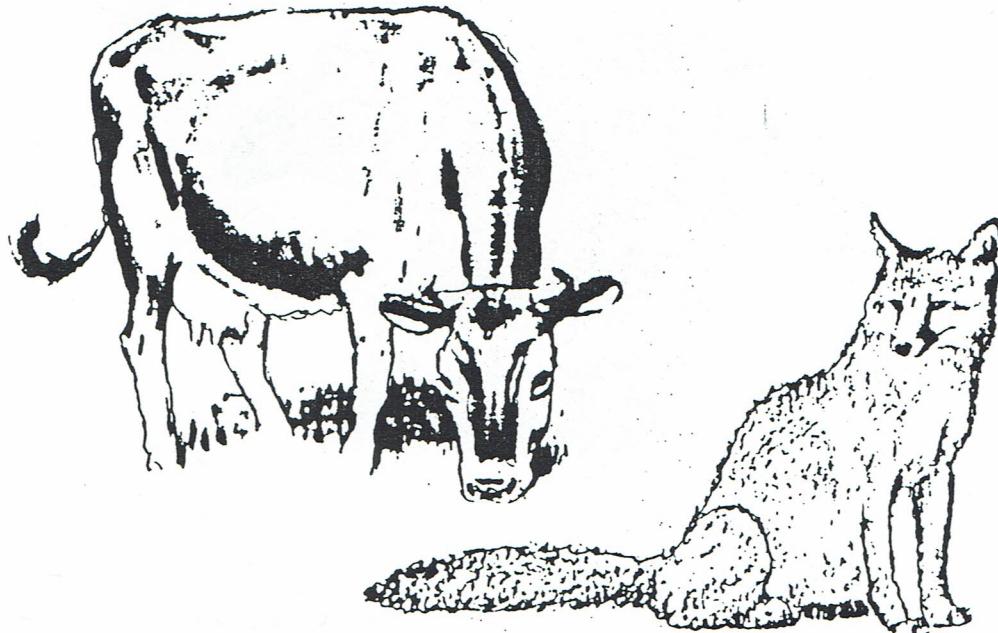
The butter is good to eat .

Uboru easti îngrăditu .

The courtyard is fenced .

Cu ureclili avdzám .

We hear with our ears .

Uni vulpi - dauī vulki .

One fox - two foxes .

Unā vacī dauī văčī .

One cow - two cows .

Unī varcī - dauī vărtī .

One boat - two boats .

Vulpea macī găliñi .

The fox eats hens .

Vaca nā da vīčālu ši lapti .

The cow gives us calves and milk

Varca easti cu păndzī .

The boat has sails .

Un ūiaspi - doi ūeşti .

One wasp - two wasps .

Un ūermu doi ūerñi .

One worm - two worms .

Unī ūilā - dauī ūili.

One pitch-fork - two pitch-forks .

Ūiaspili īnčapī .

The wasp sting .

Ūermu băneadzī tu locu .

The worms live in the earth .

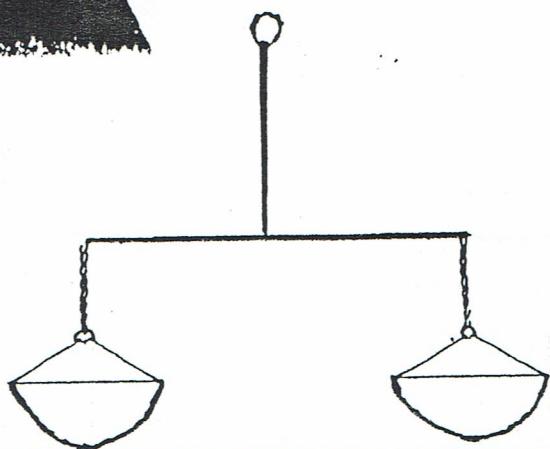
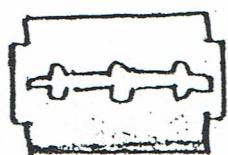
Ūinu easti dulṭi .

The wine is sweet .

X

X

Unı xurafi - dauı xurahi .

One razor - two razors .

Un xenu - doi xeñi .

One stranger - two strangers .

Cu xurafea nı xursim .

We shave with a razor .

Xerea easti urutı .

Drought is bad .

Ficioru easti xifteru .

The boy is very bright .

Unâ zárcadi - dauı zírcadzi .

One deer - two dear .

Unı zigı - dauı ziví .

One scale - two scales .

Z

Zıngiili suntu pi şauı .

The stirrups are on the saddle .

Feata zdrumini auili .

The girl is crushing the grapes .

Azı easti multu zíduhu .

It is very humid today .

Cu ziga ınvısim .

We weigh with a scale .

Zulapea façı zñii .

Wild beasts are harmful .

GRAMATICA

verbu-am

DI TORA	TRICUTLU	TRI NINTI
Mini-eu am	aveam	va am
Tini ai	aveai	va ai
Elu-ea ari	avea	va aibî
Noi avem	aveam	va avem
Voi aveț	aveaț	va aveț
Eli-eali au.	avea.	va aibi.

PRESENT

I have
You have
Hi-she-it has.
We have
You have
They have.

PAST

I had
had
had
had
had
had

FUTURE

I shall have
will have
will have
shall have
will have
will have

verbu hiu

DI TORA	TRICUTLU	TRI NINTI
Mini-eu hâu	earam	va hiu
Tini hi	earai	va hi
Elu-ea easti	eara	va hibî
Noi him	earam	va him
Voi hit	earatu	va hit
Eli-eali suntu	eara	va hibî.

PRESENT

I am
You are
He-she-it is.
We are
You are
They are.

PAST

I was
were
was
were
were
were

FUTURE

I shall be
will be
will be
shall be
will be
will be

verbu voi

DI TORA	TRICUTLU	TRI NINTI
Mini-eu voi	vream	va voi
Tini vrei	vreai	va vrei
Elu-ea va	vrea	va va
Noi vrem	vream	va vrem
Voi vreț	vreat	va vreț
Eli-eali vor.	vrea	va vor.

PRESENT

I want
You want
He-she-it wants.
We want
You want
They want

PAST

wanted
wanted
wanted
wanted
wanted
wanted.

FUTURE

shall want
will want
will want
shall want
will want
will want

verbu măcu

DI TORA	TRICUTLU
Mini eomăcu	macai
Tini măti	macași
Elu-ea măci	macá
Noi măcăm	macám
Voi măcaț	macatu
Eli-eali măci.	macarî

TRI NINTI

PRESENT
I eat
You eat
He-she-it eats.
We eat
You eat
They eat.

PAST

I ate
ate.
ate.
ate.
ate.
ate.

FUTURE

I shall eat
will eat
will eat
shall eat
will eat
will eat.

verbu lucredzu

DI TORA	TRICUTLU	TRI NINTI
Mini-eu lucredzu	lucrai	va lucredzu
Tini lucredzî	lucrașî	va lucredzi
Elu-ea lucreadzî	lucră	va lucreadzî
Noi lucrám	lucrám	va lucrám
Voi lucrât	lucratu	va lucrât
Eli lucreadzî.	lucrarî.	va lucreadzî.

PRESENT

I work
You work
He-she-works.
We work
You work
They work

PAST

I worked.
worked.
worked.
worked.
worked.
worked.

FUTURE

I shall work
will work
will work
shall work
will work
will work

NEGATIVE

Mini-eu nu am. Mini-eu nu hiu.
Mini-eu nu măcu. Mini-eu nu voi.

NEGATIVE

I have not. I am not.
I do not eat. I do not want.

A R I T M E T I C I

1-unî.	11-usprî dzați.	21-usprî ăinăti,	31-treidzătiun.
2-dauî.	12-dosprî dzați.	22-dosprî ăinăti.	40-patrudzăti.
3-trei.	13-tresprî dzați.	23-tresprî ăinăti.	50-țindzăti.
4-patru.	14-pasprî dzați.	24-pasprî ăinăti.	60-șeaidzăti.
5-ținți.	15-țisprî dzați.	25-țisprî ăinăti.	70-șeaptidzăti.
6-șasi.	16-șasprî dzați.	26-șasprî ăinăti.	80-optudzăti.
7-șeapti.	17-șeaptisprî dzați.	27-șeaptisprî ăinăti.	90-naufdzăti.
8-optu.	18-optusprî dzați.	28-optusprî ăinăti.	100
9-naui.	19-nausprî dzați.	29-nausprî ăinăti.	uni sutî.
10-dzați.	20-ăinăti.	30-trei dzăti.	

101-unâ sutî unu. 200-dauî sutî. 1000-unî ăili. 10000-dzați ăili .
100 000-unâ sutî di ăili. 1 000 000-un milionu.

A R I T H M E T I C S .

1-one.	11-eleven.	21-twenty one .	31-thirty one.
2-two.	12-twelve.	22-twenty two.	40-forty.
3-three.	13-thirteen.	23-twenty three.	50-fifty.
4-foor.	14-fourteen.	24-twenty foor.	60-sixty.
5-five.	15-fifteen.	25-twenty five.	70-seventy.
6-six.	16-sixteen.	26-twenty six.	80-eighty.
7-seven.	17-seventeen.	27-twenty seven.	90-ninety.
8-eight.	18-eighteen.	28-twenty eight.	100
9-nine.	19-nineteen.	29-twenty nine.	a hundred
10-ten.	20-twenty.	30-thirty.	

101-ahundred and one. 200-two hundred. 1000-a thousand.
10000-ten thousand. 100 000-a hundred thousand. 1 000 000-a million.

1+1=2 . unî și unâ, facu dauî. one and one make two .
2+2=4 . dauî și dauî, facu patru. two and two make four .

2-1=1 . dauî scutem unî, facu unî. two minus one is one .
20-5=15. ăinăti sctem ținți, facu 15. twenty minus five leaves 15 .

2x2=4 dauî ori dauî, facu patru. two times two make four.
10x10=100.dzați ori dzați, facu 100. ten times ten make 100.

50:5=10. țindzăt împărțiti la ținți, fifty divided by five is ten.
12:4=3. dosprî împărțită la $\frac{1}{4}$, facu $\frac{10}{4}$. three. twelve divided by foor is three.

O A R A .

T I M E .

Oara east 8 și $\frac{1}{2}$ i 30 di minutii. It is half-past eight .
Oara easti 1 fări cirecu (fări 15 m) It is a quarter to 1.
Oara easti 12 și 25 di minutii . It is twenty-five after twelve .

Ți oarî easti ? Easti 9 - 15 m. What time is it ? It is 9 - 15 m
Ți oarî ți duți tu crivati ? What time do you go to bed ?
La 10 oara seara mi ducu s-dormu. I go to sleep evrey night 10.

A N U

T H E Y E A R .

Anu ari 365 di dzăli și ună oară tu cathi 4 aña, ari 366 di dzăli.

Anu ari 12 di mești.

1. Vinaru ari 31 di dzăli .
2. Scurtu " 28 " --ună oară tu
3. Marțu " 31 " cathi 4 aña
4. Aprilu " 30 " ari 29 dzăli.
5. Maiu " 31 " "
6. Cirișaru " 30 " "
7. Alunaru " 31 " "
8. Augustu " 31 " "
9. Vîsmîciunu 30 " "
10. Sumedru " 31 " "
11. Brumaru " 30 " "
12. Andreu " 31 " "

ANU S-ÎMPARTÎ TU 4 PĂRTÎ.

1. PRUMUVEARA:Marțu, Aprilu, Maiu.
2. VEARA:Cirișaru, Alunaru, Augustu.
3. TOAMNA:Vîsmîciunu, Sumedru, Brumaru.
4. IARNA: Andreu, Vinaru, Scurtu.

ANU ARI 52 DI STÎMÂNI .

STÎMANA ARI 7 DZALI .

Luni, Marți, Miercuri, Gioi,
Viniri, Sâmbătă, Dumănci .

MA MĂRILII SĂRBĂTORI.

- Añlu Nou: 1. Vinaru .
Washington Amintari, 22 Scurtu .
Vanghelismolu 25 Marțu .
Viniri Mari.---Paștă.
Sîn-Chetru 29 Cirișaru .
Independență Ali U.S.A. 4 Alunaru .
Augustu 15. Stî. Măria .
Dzua a lucrîtoru , 1 stîmână di Vîs .
St. Dimitri Sumedru 26 .
Dzua di mulțumiri, a 4 Gioi di Brumar .
Crîciunu, Andreu 25. S-amintă Hristolu .

PÎREASIÑI.

- Avem patru pîreasiñi .
1. Pîreasiñi di Paști .
 2. Pîreasiñi di Sîn Petru
 3. Pîreasiñi di Stî. Mării
 4. Pîreasiñi di Crîciunu .

A year has 365 days and once every 4 years it has 366 days.

There are 12 months in a year.

January	has	31	days.
February	"	28.	-- and once every 4 years
March	"	31	it has 29 days
April	"	30	
May	"	31	"
June	"	30	"
July	"	31	"
August	"	31	"
September	"	30	"
October	"	31	"
November	"	30	"
December	"	31	"

THERE ARE 4 SEASONS IN A YEAR .

SPRING: March, April, May .

SUMMER: June, July, August .

AUTUMN: September, October, November .

WINTER: December, January, February .

THERE ARE 52 WEEKS IN A YEAR .

THERE ARE 7 DAYS IN A WEEK .

Monday, Tuesday, Wednesday, Friday,
Saturday, Sunday.

HOLIDAYS .

- Neu Year'Day January 1 .
Washington'Birthday February 22 .
The Annunciation March 25 .
Good Friday.---Easter .
St.Peter June 29 .
July Fourth, Independence Day .
St.Mary August 15 .
Labor Day the first Monday in Sep .
St.Demity Octomber 26 .
Thanksgiving Day /4th Thur in Nov .
Christmas Day December 25 .

LENT

- We observe four lenten periods .
- Easter Lent .
- Fast of St.Peter .
- Fast of St.Mary .
- Christmas Lent .

D I A L O G .

- Ti poč s-fači cu mañli ?
- Cu mañli pot s-lucredzu.
- Ti poči s-fači cu cicioarili ?
- Cu cicioarili pot s-imnu .
- Ti poči s-fači cu gura ?
- Cu gura potu s-măcu și s-beau.
- Poči s-vedzī cu narea ?
- No, nu potu s-vedu cu narea.
- Esti guşa ta curatī ?
- Amea guși easti multu curatī.
- Cum easti tatīetu Vaslı ?
- Easti lăndzitu, ari nihiam arîțimi .
- Şubunî dzua Nico, ti fači ?
- Multu ghini Vianî, cum eşi tini?
- Nu hiu mutu ghini.
Mini hiu lăndzitu .
- Eşti tini lăndzitu ? Ti easti cu tini ?
- Nu ştiu .
- Am multî cilduri .
- Mi doari capu.Cicioarili suntu arâči.
- Aistî nu eastî tîva .
Easti maş unâ ñici arîțimi .
- Easti tatî-tu aua ?
-Al meu tati nu eastî aua.
Elu eastî nafoarî eastî la mî - găzii.
- Şti va beai, ceai i cafei ?
Adu-ñi un putiru cu birî.
- Dă-ñi numă ta ,adrésa și nu-
miru di telefon.

OARI BUNI .

D I A L O G U E .

- What can you do with your hands ?
I can work with my hends.
- What can du with your feet ?
I can walk with my feet .
- What can you do with your mouth ?
I can eat and drink with my mouth.
- Can you see with your nose ?
No, I can't see with my nose.
- Is your neck clean ?
My neck is very clean .
- How is your father Bill ?
Hi is ill, hi has a littl cold.
- Good morning Nick, how do you do ?
Very vell John, how are you ?
- I am not very well today.
I am sick .
- Are you sick ? What is the matter with you ?
- I don't know .
- I am very warm .
- I have a headache . My feet are cold .
- That's nothing..
- It is only a lițtle cold .
- Is your father here ?
- My father isn't here ..
- Hi is out. Hi is at the store .
- What will you drink, tea or coffe ?
- Bring me a glass of beer.
- Give me your name, adress and phone number.

GOOD BYE .

PÎRÎMITHU.

MUMA ŞI FEATA

Eara unî feati şî unî mumî şî muma nu vrea pi feati. Uagudea multu şî u feaşti lemn. Muna, lemn u bigă tu focu şî s-feaşti cinuşî şî cinuşea u-arucă tu grădinî şî s-adîră sacurafî. Ulo sacurafa ş- u hipsi tu dâvani. Unî dzûi măsa nu avea apî. Feata sî sculă şî adră pita, măsa nu eara acasâ că s-dusi s-lia apă. Măsa întribă pi mulerli; cari u adâră pita ? şî feata s-alină pi dâvani. Alantâ dzuâ muliarea vrea să-s ducâ la biserică, ma s-ascunsi după uşî şî u acaşă pi feata şî u ţănu în casă .

F A B L E.

MOTHER AND DAUGHTER

There was a daughter and a mother and the mother did not like the daughter. She beat her much and made her wood. Her mother put it in the fire; she threw the ash in the garden. She became a packneedle. She took it and stuck it in the ceiling. And one day her mother had no water. The daughter got up and made a pastry and she was not home ana had gone to get water.. And she asked the women, "Who made me the pastry ?" And the daughter had gone up onto the ceiling. And another day afterwards the woman wanted to go to church and she hid behind the door and she caught her and kept her at home

Preftu Vlahu cu fumeali lui .

'SAMARINA : A Vlah priest and his family .

C H R I S T O P H E R C O L U M B U S :

Christopher Columbus eara un om
ti alâga s-afla locuri nali.

Elu dzäsi cá locu easti arucu -
tosu.

Lumea tu ațelu kiro nu-l pistu-
psea .Sâ arâdea di elu.

Pânâ tu ma nâpoi elu adună pra-
dzâ catu fîi lipsea di 3 vapoari.

La anu 1492 înkisi calea lui.

Elu fu tu amari multi multi stâ-
mañi. Oamiñli a lui ti li-avea tu
vaporî s-aspararî multu. Ma tuso-
ni vidzurâ locu.

Aistu locu fu America .

Christopher Columbus was an ex-
plorer.

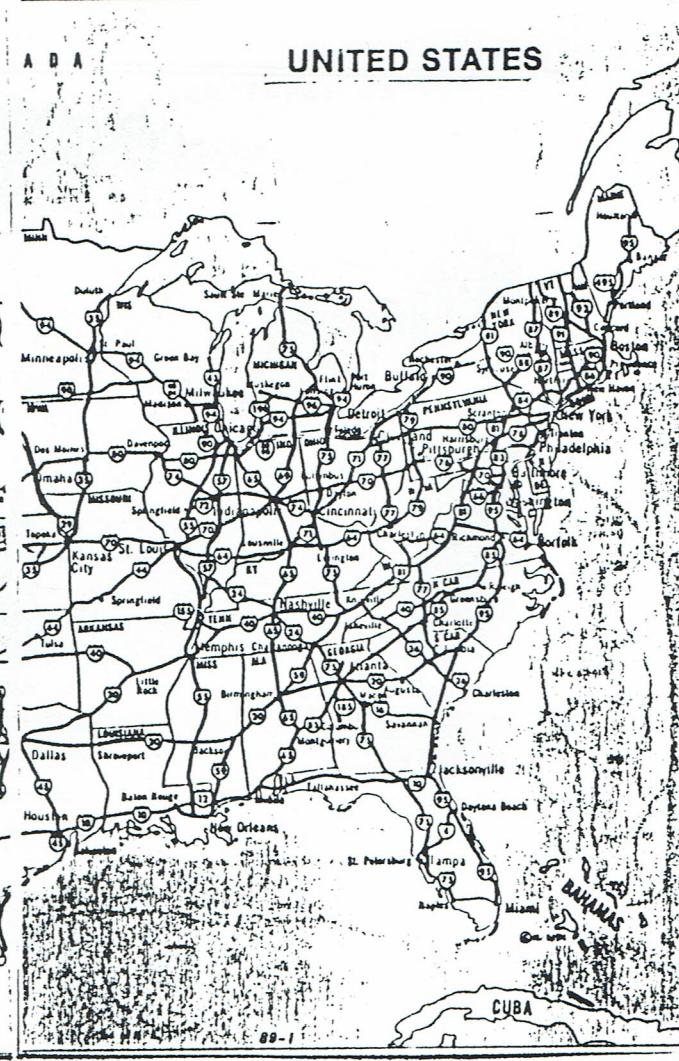
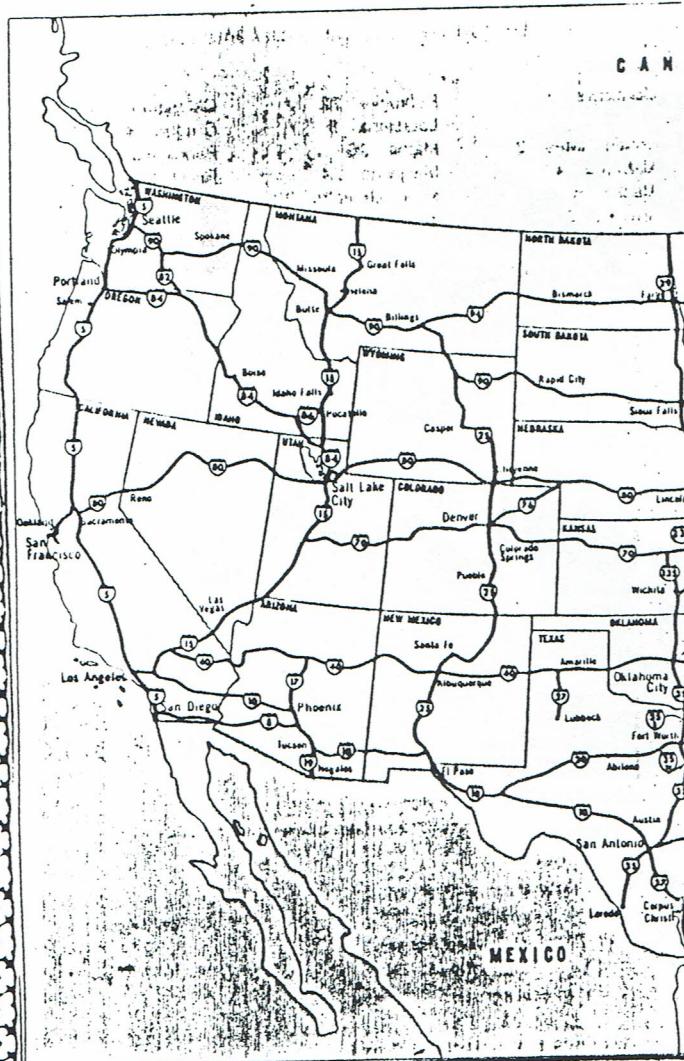
He said that the earth was round.
People at that time did not be-
lieve him.

They laughed at him.

But at last Columbus got enough
money for three small ships.

In the year 1492 he began his
trip. He was on the ocean for many
many weeks. His sailors became ve-
ry much afraid. But at last they
saw land .

The land was America.

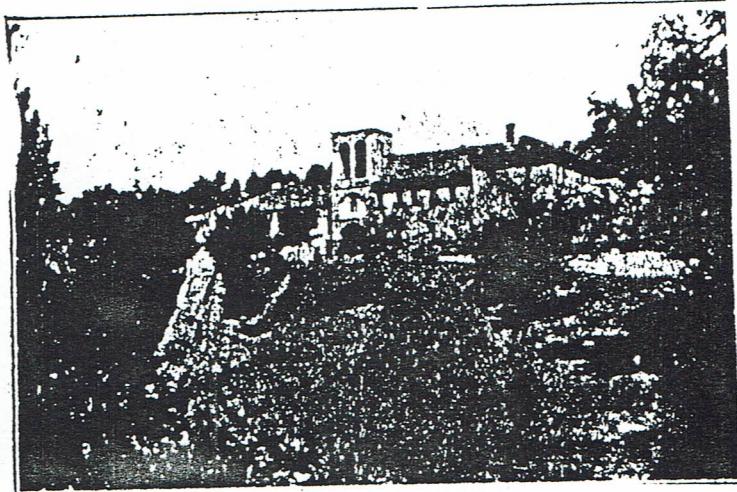
PLANGUTI TRÌ MOSCOPOLE

Ti pondă easti dzarea,-mi adili
 și u-adiliu.
Tu minte eta moartă n̄i-i mumă ,
 liescu hiliu
Dit munte v̄ine livă,easti n̄a li-
 vâ - arate.
Moscopolea și-groapă,ma tut ar-
 mâne boati .
N̄a boati te s-aleadzi:
Ruinuri maș ruinuri-arumânești
 pleadze!

Cu ți s-li vindicu-Doamne, cu te
 s-li fac s-nu-agreacâ?
Pi-aiști muri-mirache aștept n̄a
 dzua s-treacâ.
Sdipună Dumnidzălu s-adună chețră
 sloc,
S-analtă dit ruinuri Moscopolea la loc.

Moscopoleană.

MONASTERY SAINT JOHN THE BAPTIST
OF MOSCOPOLE

MANASTIREA Avi. VIANI DI MOSCOPOLI

U N V I Z I R C U M I N T I

Şahu ali Persii di un kiro , vru sâ ştibâ cătâ glari ari tu amărăilia a lui, și-li căftă a vizirului să-li facâ unâ firmani .

Vizirlu u feați și băgă pi firmani prota numă Şahului.

Căndu vidzu Şahu, s-nări focu.

Amirălu a meu îli dzăsi viziru, dzălili tricuti dadișî pradzâ mulțâ la născânțâ oamîni ca să-s duca s-ş-ancupârâ calî di tu Evropi și escu sigur că oamînli așeli nu va s-toarnâ năpoi,"ia tră ti ti băgai tu caplu ali firmani .

--Căra să-s toarnâ--dzăsi Şahlu.

--Ca să-s toarnâ, va s-aștergu numă ta și va scriu numili a lor.
îli dzăsi vizirlu.

P I C U R A R U

Picuraru cu percea lungă,

Trâ te plăndzâ cu boate-n strungă ?

Cum s-nu plăngu când mi doari,

Inima tr-a noastri hoare !

Ved armânlî că tutu fugu,

Lasâ horili și s-duc .

--Aveam dauâ avdăti hori

și amîndaulli ca surori.

Unâ s-aclima Rucutina

Alantâ îli dzâtea Birina

Picuraru cu percea lungă,

D-iu stii tini di la strungă

Că armânlî fug di-auați,

Ca să-li plăndzâ așî cu boati ?

Tu unâ escu faptu eu,

Tu alantâ tatlu a meu,

și di tra tea că tut fudziră,

și amîndaulli s-pustiiră

ARMÂNU CU CUPIA DI OI

UN DOR TU SUFLITU.

Un mastur bâgat di muliari-sa, lâsă mâturlîkia, ca sâ-s facâ embur. Dupâ nascânțâ aîi agiumsi multu avutu.

Mulçâ aîi îli nâdzea lucuru ambar și muliarisa eara multu cu harauâ. Unâ dzuâ avutlu lândidză trâ moarti.

Muliari-sa îli dzâsi s-facâ carti di moarti, și su aibâ tu minti s-li alasâ aveari ma multu di tuțâ alanțâ.

Lândzitlu aclimâ pi capu ali hoari, ca sâ-li facâ carteia și după tî scrisi nascânti ---îli dzâsi :

-- Eu voi ca truplu sâ-s da aloclui di cari splâșă. Suflitu sâ-s da tu măiñili a draclu--că a lui easti.

Avdzânda-lu aisti simvulu, cihtâsi și di fricâ trimbura și nu putea sâ scriii. Lândzitlu s-apreasi di năriri și năpoi îli dzâsi :

Nu mași suflitu a meu va lia drați, ma și a muliarimea a fumealili și a preftului a meu .

Suflitu a meu, că cu nidriptati arâkii avearea altui și u çânuî, a muliari-mea că ea mi bâgă pi aistâ cali; a fumealili că -vrândalui sâ-li facu avuțâ; a preftului a meu, că câlcânda-lui dimândâciunile, mi l i r t a--mi cumnica--și vârâ oarâ nu mi vârvia, ni mi urnipsea

C A L U G R E A U A

Câlugrâua rasâ lungă Mi arăsesi amar pi mini

Blăstimarea mea s-ti agiungă, Ti láishi fetâ pi tini,

Că ti fâtești di niștire Că-țâ tâliști daulî cusitâ

Di cându ești tu mănâstire. Di ti fâtești călugrițâ.

Giuraș, bana că va-ñi dai Mânâstirea su-ardâ focu

Pi mini ti spigiurai, Vâru s-nuli cunuascâ loclu,

Constandine ! cându dzâteai Ca s-nu-s ducâ featili sâ-s călu

Tini cu lăcrâni plândzeai . Gioñli ca s-nu-s glăreasca .

D A D A

Căndu earam tu heavrâ mare
 Vinea dada nînga mine :
 -Spune-ñi, geane ți-ñi ti doare
 -Ca țe, frate, nu ñi-ai riñie ?
 Nîtrâtea măna pisti frâmte,
 Di sâdoare ñi-u-aștirdzra -
 Si s-apliaca licșor, d-apoia
 Pisti mini ș-mi bâșea :
 S-căt fâțea vitrili tute -
 S-tut alanț ți mi mutrea ,
 Aplicarea-li pisti mini
 Ali dadi, li-antrâtea .

P A R A P U N

Earam avuț nă oarâ noi-
 Si-agiumsim fărâ vatrâ !
 Prit Pind nu s-ved cupii di oi
 Nu s-ved nicăñi s-alatrâ.

Giadeile tute irñii,
 Ca moarte paru livădzle -
 Că nû-s cărvâñi, ni irghili...
 Cum nă chirurâ prăvdzle !

Aurlâ arâulu lâhtâros
 Si-alagâ neale-neale :
 I dipriunâ lângâros -
 Di când nu-adapâ ñeale.

Si-ma fug bârbațli di la noi -
 Tu zeani, fugu departe....
 Mulerle-acasâ-tu - arâzboi,
 Tas savane di moarte !

DI SCLINCIUREAȚA A PĂRINTELUI ARMASI HILIU BOU.

Invițatlu și cu mari numâ Aristip , multu ghini plăti unâ oarâ a unui sclinciu și glaru pârinti, cându aistu lu întrbă pi Aristip, cățâ pîradzâ vrea ca s-facâ pi hili-su învițatû.

-- Trâ aist , dzâsi Aristiplu, ținți suti di taleri.

Părintili li fațe :

-- Trâ ahânti pîguñi pot si cumpăr un bou.

și Aristipu li dzâsi :

-- Dute di cumpără, -- deapoia va ai doi boi.

C A L U

Perlu-li roșu ca piperu,
Când imnâ, imnâ avrapâ
Pi sînarea-li giucâ țerlu,
Giucâ, focul, giucâ apâ.

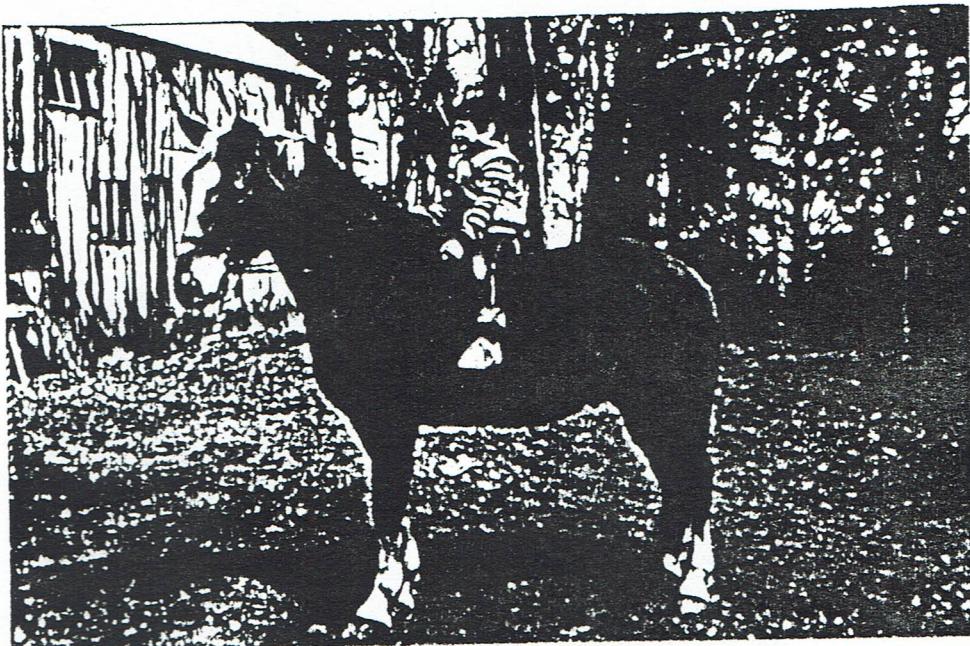
Dî-l videai cum paște dzeane
Ş-vreai mutrita a lui s-u-astalî,
Părea anghil fărâ peane,
Un arhanghil piste cali.

Amintirea cand mi-apridu
Ş-voi sa-ñi caftu piedestal,
Mintea a-mea alinâ Pindu,
Zboru ncalicâ pi cal.

Zboru, s-fațe liundar,
S-fațe palâ di-armatol,
Şuirat di picurăr,
Cîntic care voi s-ul scol.

Cânticul când iaste'ndrept
Ş-iaste pitidzat tu roauâ,
Ni-pare calu-ațel alept
Ca un cavalar pi şeauâ.

Calu care'nvișteai pîperlu
Când ti cutrupea niorlu,
Cânda țvrea, ti-arapâ țerlu
Tută eta va-ț duc dorlu .

A U Ş L U , C Ă R V Â N A R

Olai mурgo frate bun
 Până tora fum deadun,
 De-aua ninti nu va știm
 Camândoli aușim.

Aușiatriclu i greu
 Olăi mурgo frate-a meu.
 Tuti oasili mi dor
 Șaduchescu că va mor.

Aide mурgo aide frate,
 Ade ș-voi lilici toate,
 Ai s-nădzem tu eta alantâ
 Si s-n-aflăm na banâ altâ.

L I M B A A N O A S T Ā

Limba noastâ i nă șîșteare
 Ahândoasâ , áhândoasâ ,
 Bair di flurii, cântare,
 Ghinicuvantare-n casâ.

Limba noastâ i primuvearâ,
 Cândilâ di banâ iaste,
 Mulçâ dușmañi vor s-nâ u chiarâ,
 Ma u-nvîiadzâ gioñi ș-nveasti.

Limba a noastâ fasti cântic,
 Cântic di jale ș-di numțâ,
 Zboarâ veacă di discântic,
 Fuldzir țe talie doi munțâ .

A D U G H E R I

Un arburi mari,
Frăndzili ș-ari.
Albi di -nă parti
Lăi di alantâ parti.

Clocia, i di lemnu și kiatrâ,
Puli-li suntu di kiali, scarni
Nă bisearica făr-intrari
Hearhi di lumi și ari.
Tatlu ninga nifaptu
Hiliu la Dumnidză traptu
Locu tut lu-alagâ
Si dit loc nu s-minâ
Ti treați tu hoarâ
Ș-nu-li bagă cañli oarâ
La ciceoari, arisclitoare
Dinăpoi poartâ cusoare
Si pi cap chiaptini și-ari
Suntu doi frațâ, tut s-avinâ
Si nu pot să-s adunâ.
Strañiu ńi-easti laiu,
Cameașea ńiasti roși,
Trupu ńi-easti albu

Un aușu ca glemu adunatu.

Amu ună călivâ plină cu șneli,
Până nu u frăndzâ nu ńiștă
di eli.

Dzuă și noapti tu apă șadi,
Nițî s-neacâ ni putrudzaști.

Ună bisearicâ cu cali alghi.
Vinvițâ frațâ cu ploci pî capu.

Suntu doi frațâ vrutâ, voru să-s
veadâ ma nu pot ca-li disparțâ
un munti.

Di omu easti ma mari,
Di gălinâ ma ńicâ.

Truplu ńi-easti multu licșor,
făr-di peani mini zboru,
și nu hiu nioru

Ş A C Á I

Vlahlu, ș-oarfân s-hibâ pri celnic
va și-u-aducâ.

Armânlu ncâlar i va doarmâ, i va
căntâ.

Armânlu feați s-creapâ ș-draclu.

Vlahlu tu giug i va căntâ i va
măcâ.

Arbineslu besa pi dzânucliu

A turcului dăli masina șilia-li
vătâlahlu.

Ghiftu, s-celnic shibâ, la cárbu-
ni va-li hibâ mintea.

Arbineslu i frati cu alâvdarea.

Capu vargărescu.

Capra beasi și oaia s-rușuneadzâ.

Boulu s-leagâ di coarni și omlu
di limbâ.

Ca vai cari nu poati să- scarkinâ
singur.

Cându nuasăavdu furi atumteas-ti
avegli di năși.

Gardu ari ureclîașfumaru ocălii

S'turnă gumare s-dzăți a cucotlui
cap mari.

Limba talî ma rău di cățutu.

Ai capu, te u vrei mintea ?

Si, aspara lupu di ploai vrăportâ
tâmbare.

Muntili di neauâ nu să -
aspari.

V O C A B U L A R

A

adaru - make, do.
aducu - bring
adunari - meeting
aflu - find
aco - there
acrescu - grow
alagu - to run
alasu - I leave
alavdu - I praise
aluatu - dough

B

bagu - put
banâ - life
bañi - bath
balconi - balcony
baltă - pool
barbă - beard
bate - to beat
bea - to drink

C

cafei - coffee
cairu - flock
cali - road
carne - meat
caşu - cheese
câzani - boiler
căldură - warmth
cămeasi - shirt

D

dalâ - buttermilk
dau - give
dorm - to sleep
dreptate - justice
dureari - pain
duşman - enemy

E

economie - economy
embur - merchant
ea-li - they
elu - he
Englezu - Englishman

F

fumeali - family
fisuliu - bean
faţâ - face
fătinâ - flour
fagu - beechtree
foami - hunger
fucurâ - poor

G

gambro - gbridgroom
glaru - mad
greu - have
grădină - garden
grescu - coll
grosu - thick

H

hani - inn
harauâ - joy
hascu - gape
herbu - boil
hiliu - son
hivrescu - I have fever

I

iarbâ - grass
iarnâ - winter
imnu - I walk
inati - anger
itii - cause
iuva - nowhere

I

înaltu - tail
înveastâ - bride
înparţâ - to divide
înapoi - back
înalţâ - to raise
încarcâ - to load
încjidi - to close
îngraşe - to fatten
întregu - whole
înçapâ - to sting

J

jeru - embers
jale - grief
japonez - japanese
jungliu - pain

L

lacu - lake
lacrâmâ - tear
lali - uncle
lemnu - wood
limbâ - tongue
locu - place
lucredzu - I work
lume - world
luñinâ - light
linte - lentil

V O C A B U L A R Y

L

lepur - hare
liaru - piebald
liau - I take
lertu - to forgive

M

maiу - may
mácarí - food
mánâ - hand
marango - carpenter
mardzinâ - edge
mârcatu - yogurt
marmaru - marble
Marțu - March
mâseaua - jaw
masturu - mason
maťu - entrails
measâ - table
meru - apple
mesku - treat

mini

minti - mind
misandrâ - cuoboard
mâscâturâ - scrap
muliali - woman
muşatu - beautiful
munte - mountain
mutu - move
moaşi - old woman

N

nafoarâ - outside
naparti - on the other side
nâuntru - within
nipotu - nephew
norâ - daughter-in-law
noauâ - nine
noi - we
nou - new
numiru - count, number
nuna - godmother
nunu - godfather
numtâ - wedding

N

ñiari - honey
ñelu - lamb
ñicu - little
ñercuri - wednesday
ñili - thousand
ñilá - pity

O

oiae - sheep
 oarâ - hour, time
 oaspe - friend
 oc̄iu - eye
 omu - man
 optu - eitht
 ou - egoala - pot
 orbu - blind
 ordzu - barley
 osu - bone

P

pade - green
 pâhnii - stable
 pâlati - palace
 paltu - greatcoat
 pânâviru - feast
 pâni - bread
 papu - grandfather
 párâmithu - story
 párinti - parent
 paru - post
 patru - four
 patu - bed
 pázari - market
 picuraru - shepherd
 piaști - fish
 pitâ - pasty
 pitrecu - send
 plângu - cry
 ptescu - pay
 ploai - rain
 poalâ - apron
 poarcâ - sow
 poartâ - door
 pomu - fruit tree
 preftu - priest
 primuveara - spring
 primnu - walk
 psofu - dead of animals
 puliu - bird
 punte - bridge
 pândzâ - cloth

R

roatâ - wheel
 rugâciuni - prayer
 raftu - tailor
 ranâ - wound
 rabdâ - to endure
 râdzâtinâ - root
 râu - bad
 râu - river
 roșu - red
 rușeni - shame

R

râkii - brandy
 rabin - rabbi
 radiu - radio
 râcoari - cold
 rivoli - revolver
 rudzinâ - rust
 rus - russian

S

sacurafâ - pack needle
 sare - salt
 seara - evening
 singuru - alone
 scapu - I escape
 sclavu - prisoner
 scolu - get up
 slabu - weak
 sorâ - sister
 soțu - friend
 spelu - wash
 spindzuru - hang
 spunu - explain
 stau - stand
 steaua - star
 stearpâ - sterile
 stihimâ - wager
 strungâ - sheep fold
 suratâ - bridesmaid
 sutâ - a hundred
 sacu - bag
 salâ - hall
 sapâ - hoe
 sâpuni - soap
 scarâ - stairs
 scamnu - chair
 scânteauâ - to sparkle
 seati - thirst
 soari - sun

sâmința - seed
 sănâtos strong
 stâmanâ - weekly
 scaldâ - to bathe
 scriari - writing
 scrisoari - letter
 scump - expensive
 seațirâ - sickle
 semnu - sign
 sirtaru - drawer
 sfreadini - drill
 silâ - force
 sândzi - blood
 sobâ - stove
 sodâ - soda
 somnu - sleep

Ş

șcurtu - short
 știu - know
 ședu - sit
 șasi - six
 șiropu - syrop
 șiluvari - breeches
 știu - know
 șoputu - fountain

Ş

șoaricu - mouse
 șarpi - snake
 șerbetu - fruit syrop
 ștergu - to wipe

T

tâmbari - cape of goads' hair
 tatâ - father
 tendâ - tent
 tetâ - aunt
 toamnâ - autumn
 tragu - draw
 trecu - I pass
 tiñii - honour
 taliu - to cat
 tuceni - ember
 telefon - telephone
 tiket - ticket
 tini - you
 tiniru - young
 tigru - tiger
 tukiri - melting
 trac - thracian
 tren - train
 treamburâ - to tremble
 tunsu - hair-cut
 tuse - cough

T

țânu - keep
 țâvi - spool
 țeapâ - onion
 țearâ - candle

U

umtu - butter
 umbra - shade
 umplu - I fill
 ureaclî - ear
 umflatu - swollen

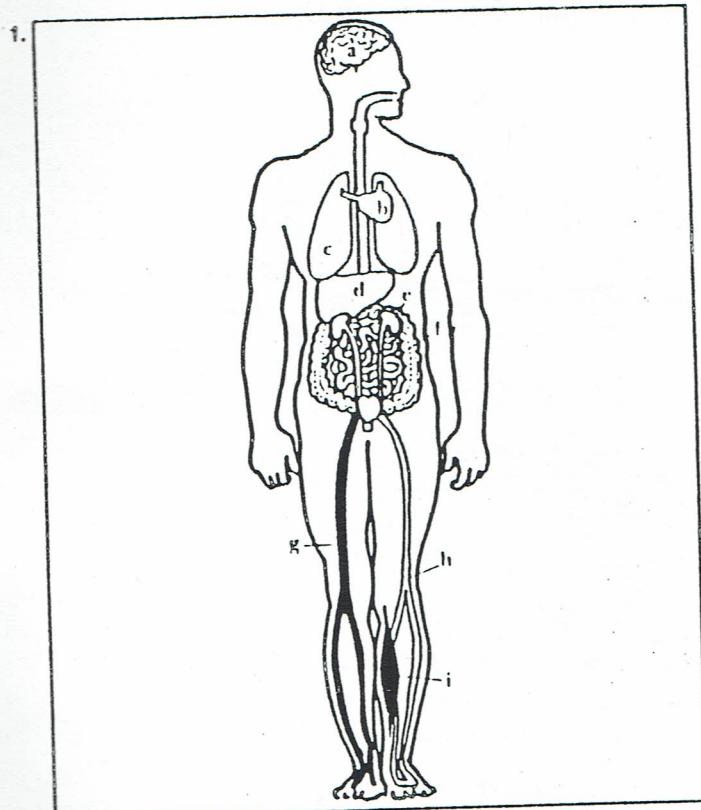
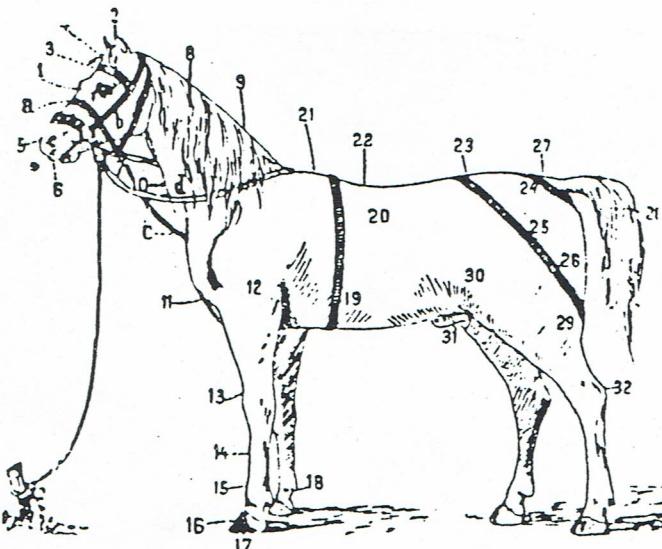
V

vale - valley
 vatrâ - fireplace
 vilendza - blanket
 șvermu - worm

C A L U - H O R S E

1. oc̄li - eyes
2. urecli - ears
3. frāmtea - forehead
4. nnari - nose
5. budzâli - lips
7. falcā - jaw
8. percea - mane
9. zverca - nape
10. gurmazdu - neck
11. cheptu - chest
12. pultare - thigh
13. dzānucli - knee
16. unglī - hoof
18. puliu - spur
19. pāndicu - belly
20. coastā.rib
21. pultari - shoulder
22. skinaratu - back
24. curli - hip
26. buti - leg
28. coadā - tail

a. faru - rein , c̄apestru - bridle, sāmaru - pack-saddle

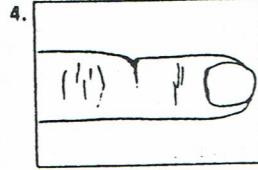
- a. brain - minti
- b. heart - inimâ
- c. lung - plâmâni
- d. liver - hicatu
- e. kidney - bureati
- f. intestines - mațâ
- g. vein - vinâ
- h. artery - arterii
- i. muscle - mușcliu

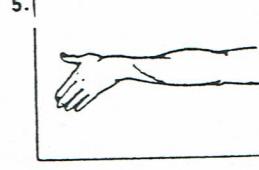
fracture - frāmtâ

scratch - zgrâmatâ

cut - taliatâ

stitch - cusutâ

VASI DI BÂCĂRÂ

Tu sănii cuțem
pita.
Tu tâpsii cuțem
pănea.
Tu căpisteari
frimităm aluatul.
Pijcripitoru tin-
deem peturu cu șu-
țala.
Cârvelili li bâgăm
tu panacotâ.
Cu cirkelu cuțem.
Ghiumu și ghimiciu
Căldruși și căl-
drușicâ.
Sanu și săniciu.
Tigani și tigânci.
Lingurâ și ligurici
binelâ, cățutu, căzani
tingeru, ciubanâ.

II. NAPARTI DI LAIA-AMARI

Rubato

Nă - par - ti di la - ia - ma - ri, la - la.
Nă - par - hi di la - ia - ma - ri

NAPARTI DI LAIA MARI

Naparti di laia mari
Ni-alăvdarâ s-nă mușatâ.
Cum să-ñi facu s-mi ducu s-u
vedu ?
-Ncalicâ-ț calu lai giuneale
ș-du-ti s-dai pân di mușatâ.
-Buna dzua la mușatâ,
-Ghini viniși lái giuneale.
-lu-ñi tâ-i măta la mușatâ?
-Dada s-dusi la nă numtâ, la
nă numtâ armâneascâ.

BEYOND THE BLACK SEA

Beyond the black sea
They praised a beautiful maid.
What am I to do, poor wretch to see her ?
--Mount your horse boy,
and go, away to the beautiful maid.
--Good day fair maiden,
--Welcome boy.
--Tell me where is your mother, fair maiden.
--My mother is gone to a wedding,
to a aromenens wedding .

A VLACHIAN SHEPHERD WITH HIS FLOCK

PICURARU ARMANU CU TURMA LUI

VLACH FAMILIES ON THE ROAD

FUMELI DI ARMÂNI PI CALI.

